

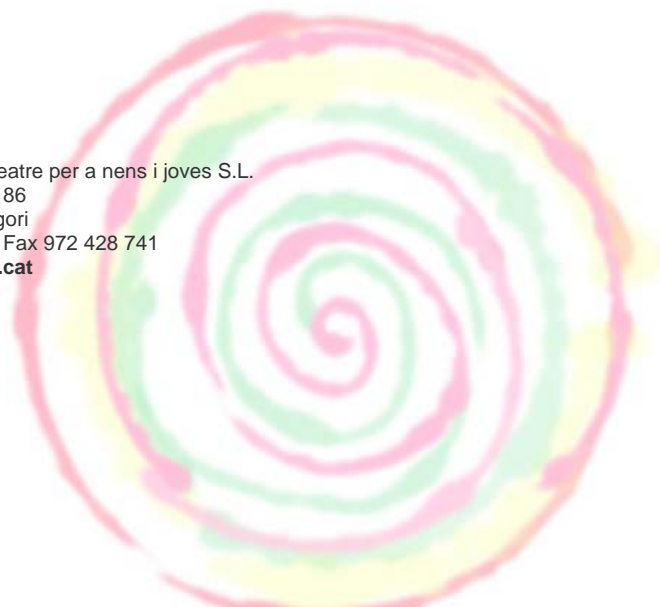

La Història del rock

ATOT

ATOT Música i teatre per a nens i joves S.L.
Avda de Girona, 86
17150 Sant Gregori
Tel 972 428 724 Fax 972 428 741
<http://www.atot.cat>
atot@atot.cat

Fitxa artística

Grup musical: Cris Juanico, Miquel Brugués, Sebastià Saurina, Marc Marquès i Joan Solà Morales

Presentadors: JOan Duch/David Planes

Autor del guió: Joan Duch/Cris Joanico

Arranjaments: Joan Solà Morales i Miquel Brugués.

Muntatge de video: Joan Duch

Durada: 60 minuts

Descripció de l'audició:

L'audició és un concert en el que s'alternen la interpretació en directe de blocs de fragments de cançons enllaçades entre si i presentacions en vídeo de la època i/o les circumstàncies històriques, socials o culturals de cada una d'elles, dels seus autors i de l'estil en que s'inscriuen.

El grup està format per cinc músics (veu, guitarra, teclats, bateria i baix)

Al mateix temps, durant la interpretació de cada bloc de cançons apareix a la pantalla informació sobre els autors, les lletres i els estils.

L'audició comença amb la intervenció del cantant o d'un presentador que situa els alumnes en dos aspectes:

- Presentació del que veuran i escoltaran i del format que té l'audició (concert sense intervencions de presentador i els conceptes expressats en imatges o en petits textos a la pantalla).

- Breu presentació de la música que escoltaran i el seu significat per a la societat actual.
- Pel que fa a la música que s'escolta, els autors, estils i conceptes més importants que es citen (en vermell els més importants) i tenint en compte que les imatges que es projecten hi fan referència, l'esquema de l'audició és el següent:

1. introducció amb imatges

Música: Hug Masekela

- Aquesta és la història de la trobada de dos mons.
- Aquesta és la història de com la música trenca les barreres del... **racisme**, el **desconeixement**, **la intolerància...**
- Aquesta és la història d'un llenguatge universal
- Aquesta és la història del rock

2.bloc 1r de cançons: els antecedents i els inicis

- Cançó 1 "Blues en sol" Guillem d'Efak
  - **El blues** neix al món rural del **delta del Mississipi**
  - Són cançons tristes amb les que els descendents dels antics **esclaus africans** de nord Amèrica expliquen històries d'amor, de desesperació, pobresa i d'esperança.
  - Els bluesman s'acompanyen amb la guitarra com en el rock actual
  - En les cançons utilitzen crits, laments....
  - 1945. **Al suburbis** de les grans ciutats neix el **rithm&blues**
  - És blues ràpid que utilitza els nous **instruments elèctrics**
- la guitarra elèctrica no necessita caixa de ressonància
un petit elèctro - iman anomenat "pastilla" capta la vibració de la corda la converteix en electricitat i l'envia a l'amplificador i als altaveus
- El gènere es fa cada cop més popular entre els joves de totes les procedències
  - Cançó 2 "Johnny B. Goode" Chuck Berry 1955
  - És una música nova, ballable, jove, divertida..
  - Cançó 3 "Tutti frutti" Little Richard 1955
  - A mitjans dels anys 50 ja s'anomena **rock&roll**
  - Però encara és música per la gent de raça negra
  - Fins que...
- .....Un blanc va cantar com ells
- Cançó 4 "Blue suede shoes" (sabates de vellut blau) Elvis Presley 1956

3.Introducció al bloc de cançons núm. 2. Fragments d'Elvis Presley, rithm & blues, country i rock & roll

- **Elvis Presley** contribueix definitivament a trencar les barreres dels gustos musicals entre blancs i negres.
- Adapta el ritme i la manera de cantar del rock&roll amb les melodies i les lletres de les cançons de moda entre els blancs: el country.

- Prepara el terreny per Convertir el rock en un llenguatge universal.

4.bloc de cançons núm. 2 .Anys seixanta i setanta.

- El rock dels anys seixanta pot usar melodies conegudes
- *Cançó 5 Procol Harum A Whiter Shade Of Pale". "L'ombra Més Blanca De La Pal·lidesa" 1967*
- La melodia és un fragment de la **suïte núm. 3 de Bach**
- ...va ser la banda sonora d'una generació que plena d'ideals de pau, amor i llibertat...**els hippies.**
- *Cançó 6 Bob Dyland "Knocking on heavens door" (trucant la porta del cel)1973 estil: folk-rock*
- ...que els "Beatles" van donar a conèixer a tot el món...
- *Cançó 7 The Beatles . Hey Jude 1968*
- amb els Beatles, diverses generacions de joves varen aprendre a compartir emocions, inquietuds i sentiments amb altres joves d' arreu del món
- Pot explicar amb metàfores els problemes de la gent Jove
- **Hotel California**, The Eagles (1976)és una cançó que parla del fals paradís de **les drogues** d'on, a vegades, no en pots sortir
- *Cançó 8 T'he Eagles Hotel Califòrnia 1976*
- Pot tenir un ritme i un so molt propers a country
- *Cançó 9 Creedence Clearwater Revival > Have You Ever Seen The Rain? 1970 estil country rock*
- aquests grups i d' altres com Simon & Garfunkel utilitzen melodies fàcils
- de recordar que any darrera any, formen part dels grans **èxits de vendes**
- *Cançó 10 Simon and Garfunkel "Mrs. Robinson" ("senyora Robinson") 1967 (amb aquesta cançó van tenir dos premis Grammy)*
- *estil: fock-rock*
- i el seu estil és molt més proper al country que no pas al Rihm&blues i per això podem parlar de "country rock" o "folk-rock"
- *Cançó 11 Light my fire (encén el meu foc) The Doors 1967 estil: barreja de rock, blues, música clàssica, jazz i psicodèlia*
- **Jim Morrison** és considerat un dels més grans poetes de la Hª del rock.
- Els Doors volien integrar en la seva obra la música, el teatre i la poesia

5.Introducció al bloc de cançons núm. 3. 1960-1979

Les arrels negres del rock Sex pistols "God Save the Queen" (Deu salvi a la reina)1976.

- en aquesta primera època molts grups utilitzen un estil musical molt proper al rithm & blues....
- artistes com **Janis Jopling, Jimmi Hendrix, The Rolling Stones...**
- s'expressen amb cançons més rítmiques, on la melodia no té tanta importància i la poesia es substitueix per un llenguatge més directe i contundent...
- ...davant de... la guerra **(Vietnam 1959-1973)** El racisme, la violència del sistema
- el rock ha tingut des dels inicis una vessant més radical i violenta
- en aquest següent bloc de cançons podreu conèixer alguns dels principals grups d' aquest estil...

- ....que als anys 70, als suburbis de les ciutats d' Anglaterra va donar lloc al anomenat moviment "Punk".

6.bloc de cançons núm. 3

- Cançó 12 Cry baby (plora nena) Janis Joplin 1970
- Janis Joplin és la primera noia blanca que triomfa en el món del blues va obrir el camí per a les noies dins la història del rock
- Cançó 13 The Rolling Stones. I can't get no satisfaction", ("No puc estar satisfet") 1965

- Els Rolling stones Van ser la cara obscura del rock and roll. La representació de tot el negatiu que podia significar aquest gènere per la societat constituïda i per això "I can't get no satisfaction" es va convertir en el seu himne i en el de tota una generació.
- Jimi Hendrix era un virtuós de la guitarra elèctrica i
- aconseguí que aquest instrument tinguí vida pròpia en la música rock
- Cançó 14 Jimi Hendrix "Purple Haze" 1966
- Cançó 15 Deep Purple "Smoke on the water" ("fum sobre l'aigua") 1972
- La era del Heavy metal i el Hard Rock comença amb Deep Purple i altres grups
- Cançó 16 AC/DC "Highway to hell" ("Autopista cap a l'infern") 1979
- Cançó 17 Led Zeppelin("Heartbreak") 1969
- El "punk" en els seus inicis era originalitat, individualisme, inconformisme, improvisació, trencar esquemes. Es tractava d' impactar en els ciutadans "correctes". El creen joves músics que a l' Anglaterra dels anys 70 han deixat

l'escola, viuen al carrer i pateixen la falta d' oportunitats per sortir de la pobresa i la marginació

- El Punk fa servir una estètica i una actitud agressives i violentes per \
- alliberar tot el descontentament acumulat en els joves d'aquella època
- Cançó 18 The Clash ("London Calling") 1977
- The Clash crea el terme "Rock de combat"

7. Introducció al bloc de cançons núm. 4. els anys 80

John Lennon. Imagine (subtitulada i traduïda)

- John Lennon, fundador dels Beatles i activista polític i social es assassinat el 8 de desembre de 1980
- als anys 80 tots els grups poden i volen crear el seu propi estil
- new wave, post-punk, techno, dark, electrònic, rap, breakdance, dark metal, new romantic
- es veuen imatges entre d'altres de: la 1ra guerra del golf, la caiguda del mur, la rebel·lió palestina, el virus i conseqüències de la SIDA...

8. bloc de cançons núm. 4.

- Cançó 19 The police ("Every breath you take" (cada vegada que respires)) 1986.
- Cançó 20 Talking Heads "Psycho Killer" ("Assassi psicòtic") 1976 estil: rock-punk, new wave.
- "Talking Heads", "Eurythmics" i també el grup anglès "The Cure" són continuadors de la corrent de rock alternatiu iniciada als 70 per artistes com "Andy" "Harwol..." ...i cantants com "Lou Reed" i "David Bowie".
- Cançó 21 The Queen "Another one bites the dust" ("algú s' empassarà la pols") 1980.
- Cançó 22 Eurythmics "sweet dreams" (dolços somnis) 1983.
- Cançó 23 The Cure "Clos to me" 1985.
- La manera de vestir i de maquillar-se del cantat de "The Cure" i les lletres tenebroses de les cançons donen origen al estil "dark" o "rock- gòtic"

9. Introducció al bloc de cançons núm. 5. els anys 90

Britney Spears: Toxic

- Els 90 són els anys de les noves tecnologies dels primers sintetitzadors monofònics es passa a fer servir ordinadors.
- Kurt Cobain, el cantant de Nirvana mor el 5 d'abril de 1994 i es convertiria, igual que, en el seu moment Morrison, Hendrix, Janis, Lennon... en l'heroi i màrtir d'aquesta dècada.
- Però als anys 90 el rock no pot competir amb la popularitat de la "música pop".
- però a finals de la dècada ressorgeix amb força i amb la mateixa senzillesa i actitud que en els seus inicis...
- després de 50 anys el rock segueix essent un gènere rebel com en els seus millors anys.

10. bloc de cançons núm. 5.

- Cançó 24 R.E.M. "Loosing my Religion" ("") 1991

- Cançó 25 Lenny Kravitz "Are you gonna go my way" ("") 1993
- Cançó 26 Nirvana "Smells like teen spirit ("fa pudor d'esperit adoolecent") 1993
- El "funk" és música ballable derivada del "[soul](#)" i "el jazz" "Red Hot Chili Peppers" utilitzen el "[funk](#)" però amb la guitarra més distorsionada: "funk-rock"
- Cançó 28 Red Hot Chili peppers "Give it away" 1991
- Cançó 29 Rage against the machine "Wake up" ("Desperta") 1992
- Cançó 30 Oasis "Wonderwall" 1996
- Al final de la dècada, grups anglesos com "Oasis", "Blur", "Radiohead", "Supergrass", "Pulp", "The Verve", fan una música molt propera a la dels "Beatles" i altres grups britànics dels anys 60 i 70. Aquests grups practiquen un estil alegre, una mica melancòlic i gens estrident...és el [brit-pop](#).
- Cançó 31 Radioheat "Karma police" ("policia del Karma") 1997

11. Introducció al bloc de cançons núm. 6. La relació del rock amb la música d'altres cultures. Bob Marley "Rebel music"

- els instruments d'altres cultures són descoberts per músics de rock com George Harrison (The Beatles) ([sitar](#))
- molt sovint el rock s'ha fusionat amb altres músiques, ritmes i sons com...La [música llatina](#), el Jazz, la música tradicional, [el flamenc](#), o la música de [Jamaica](#).
- on a finals dels 60 els músics locals adapten el rock amb ritmes propis del carib com el "[Calipso](#)" i creen els estils "[ska](#)" i "[rocksteady](#)"
- que donen lloc a un estil amb un ritme més lent que es tocava en les cerimònies de la religió "[rastafari](#)" el...[reggae](#)

12. bloc de cançons núm. 6.

- Cançó 32 Triana. "Quiero contarte" 1978
- "Triana" va ser un grup de rock andalús molt popular als anys 70. La seva música barreja el ["cante jondo"](#) i [la guitarra flamenca](#) amb el rock.
- Cançó 33 C.Santana. "Oye como va" 1969
- Carlos Santana és un gran guitarrista d'origen mexicà que va fusionar el rock i el blues amb els [ritmes propis de Sud – Amèrica](#)
- Cançó 34 M.Davis. "So What" 1959
- Miles Davis ja era un reconegut músic de jazz quan va començar a fer servir instruments i ritmes propis del rock.
- Cançó 35 Bob Marley. "Is this Love" ("això és amor?") 1978
- [Bob Marley](#) va morir l'any 1981. Només tenia 36 anys. Va ser un lluitador per la pau i va portar el "reggae" per tot el món.
- Cançó 36 Manu Chao. "Clandestino" 1998
- "Manu Chao" és actualment un exemple de com el rock s'enriqueix amb el llegat musical de totes les cultures del món i de com aquesta música serveix també per denunciar situacions d'injustícia i de desigualtat.

13.Introducció al bloc de cançons núm. 7. El rock a l'Estat Espanyol.

Fragments d'Antonio Machín (cómo duele una traición1947), Los Bravos (Los chicos con las chicas 1965), Barricada (que estalle la bomba1985)

- Al nostre país es vivia una situació de manca de llibertat d'expressió que afectava molt la música
- Als anys 60 es podia cantar rock només en castellà i amb lletres no gaire compromeses.
- Al acabar [la dictadura](#) i amb la [arribada de la democràcia](#) els grups musicals es poden expressar amb més llibertat.

14.bloc de cançons núm. 7

- Cançó 37 Pau Riba "noia de porcelana" 1968
- Pau Riba és un dels primers músics que fa rock en català. Els seus discos [Dioptria 1 i 2](#) es consideren fonamentals en la música catalana i espanyola
- Cançó 38 Tequila "salta" 1980
- Cançó 39 Loquillo "Rock & Roll Star" 1980
- Cançó 40 Sopa de cabra "L'Empordà" 1989
- Amb el grup gironí "Sopa de cabra" el rock en català comença a ser un fenomen de masses entre el jovent de casa nostra
- Cançó 41 Lax'n Busto "Miami Beach" 1991
- Cançó 42El último de la fila "Insurrección" 1986
- a Madrid, amb la vinguda de la democràcia, la vida musical dels anys 80 comença a obrir-se a les noves corrents que venen d'Anglaterra com ara el "Punk" És la anomenada ["Movida madrileña"](#)
- Cançó 43 Mecano "Hoy no me puedo levantar" 1982
- Cançó 44 Nacha Pop"la chica de ayer" 1980
- Cançó 45 Alaska y Dinarama "bailando" 1987
- Cançó 46 Radio Futura "escuela de calor" 1984

Aprofitament didàctic

Ens trobem davant d'una audició summament rica per a fer aplicacions pedagògiques, a partir no només de l'àrea de música, sinó de moltes altres. El naixement de la música moderna ha suposat un fenomen històric i social que dóna peu a fer una anàlisi de la societat del segle i XX. Temes com l'esclavitud, el racisme, la religió, etc. poden ser tractats a partir de les manifestacions musicals i la seva història.

Al mateix temps creiem que un cop el professor conegui el contingut de l'audició és important que pugui introduir els alumnes, almenys en els conceptes més importants que sortiran.

Per facilitar-vos aquesta tasca us resumim per temes els conceptes exposats

1. Àrea de música.

Estils i conceptes explicats o anomenats:

El blues: L'origen, les lletres, l'aspecte rítmic, la manera de cantar i de utilitzar la veu

Els instruments elèctrics

Els sintetitzadors

El Rithm&blues i el El Country La mescla de country i Rythm & blues trenca la barrera racial

El Rock&Roll. La figura d'Elvis Presley. La seva manera de cantar semblances i diferències amb el Rthm & blues.

El Rock&Roll. Els pioners

El Rock&Roll. La seva Història. Expressada per dècades

- Anys 60 i 70: estils i grups més proper al country que no pas al Rithm&blues Els Beatles, "country rock" , "folk-rock"... Melodies cantades a veus, poesia, balades, etc...
- Anys 60 i 70: les arrels negres del rock: estil musical molt proper al rithm & blues...The Rolling Stones, Heavy metal, Hard Rock, Punk...
- Anys 80: new wave, post-punk, techno, dark, electrònic, rap, breakdance, dark metal, new romantic
- Anys 90: El rock un gènere rebel davant la música Pop. El Funk, El Brit-Pop

El Rock&Roll. La seva relació amb la música d'altres cultures. El Reagge i altres estils

El Rock&Roll. La seva situació, incidència i problemàtica a l'Estat Espanyol.

Altres treballs

L'aspecte rítmic de la música afroamericana com ara el blues, l'espíritual i el jazz, comparant-ho amb el ritme «normal» de la música europea, ja que considerem que és fonamental per entendre els orígens i l'essència d'aquesta música.

Per exemple, podeu seguir el procés de moltes cançons populars que, cantades pels esclaus negres, van prendre un caire molt diferent del que havien tingut durant segles. Qualsevol cançó en ritme 4/4 podem interpretar-la de dues formes rítmiques:

- 1r : amb els accents en el primer i en el tercer temps.
- 2n: amb els accents en el segon i en el quart.

Les diferències en la manera d'interpretar una cançó en aquests estils en què s'usen recursos no gens ortodoxos en relació amb la música tradicional europea, com ara:

- En el cant (blues): el crit, el lament, la inflexió,
- el glissando, la declamació, etc.
- El l'aspecte instrumental: recursos propis de
- la veu (glissando, inflexió, vibrato, atac, etc.)

El resum de tots aquest conceptes hauria de ser la definició de la música afroamericana, com una forma d'interpretar qualsevol estil après o assimilat de la música blanca.

Diferents tipus de grups, des dels primers fins als actuals, fent menció fins i tot de la música generada per ordinador.

Es pot organitzar un treball de busqueda d'informació a internet sobre els següents conceptes o personatges, entre d'altres:

- Els bluesman. El blues
- Els instruments elèctrics
- Els grans artistes del Soul.
- Fats Domino, Chuck Berry, Byll Haley....
- Elvis Presley
- The Rollings Stones
- The Beatles
- Janis Joplin
- les noies dins la història del rock
- El Punk
- L'evolució dels sintetitzadors
- El Sitar
- Els ritmes propis de Sud Amèrica.
- El Soul i el Funk

2. Altres àrees

Pel que fa a continguts transversals durant l'audició es citen els següents conceptes:

- L'entorn del Mississipi
- La esclavitud
- Les condicions de vida dels afroamericans
- El règim de segregació racial
- El Racisme.
- La moda
- La guerra del Vietnam
- Els fenòmens de masses
- La religió rastafari
- L'art Pop.
- La caiguda del mur de Berlín.
- La dictadura d'en Franco. La situació a l'Estat Espanyol durant els anys del naixement del rock.
- La transició
- La violència de gènere: (*The police ("Every breath you take" (cada vegada que respire)*)

L'aspecte social del pop:

- Orígens multiculturals del rock. Fusió en els orígens de la música negra americana amb la blanca.
- Textos, actituds, relació amb l'època (dècada) i els fets socials i històrics més importants.

Es poden plantejar treballs de tots aquests conceptes a partir d'informació trobada a internet.

Les cançons.

Es pot plantejar un exercici de traducció i comentari d'algunes de les cançons, per exemple:

The police "Every breath you take" (cada vegada que respire)

Cada cop que respire
cada moviment que fas
cada pacte que trenques
cada pas que fas
t'estaré observant.

La lletra de la cançó ens diu que no es tracta d'una cançó d'amor. Al contrari hi trobem una angoixant història de gelosies, possessió, control i assetjament a la parella que es diu estimar.

Oh, no ho pots veure
em pertanys.
Com el meu pobre cor pateix
amb cada pas que fas?
The Eagles. Hotel California

Vaig escoltar la campaneta de la missió
I jo estava pensant per dintre,
"Açò podria ser tant el Paradís com l'Infern"

Podreu descobrir de com la lletra ens descriu el que tan és un paradís com un infern:
l' adició a les drogues. Descriu aquest hotel com un lloc fantàstic dins el qual ets presoner.

Espills al sostre,
El xampany rosa amb gel
I ella digué "tots som presoners
aquí, del nostre propi ardit"
I a les cambres del mestre,
Es reuniren per la festa
Ho apunyalen amb el seus ganivets d'acer,
Però no poden matar la bèstia

The police "Every breath you take"(cada vegada que respire")

Every breath you take
Every move you make
Every bond you break
Every step you take
Ill be watching you

Every single day
Every word you say
Every game you play
Every night you stay
Ill be watching you

Oh, cant you see
You belong to me
How my poor heart aches
With every step you take

Every move you make
Every vow you break
Every smile you fake
Every claim you stake
Ill be watching you

Since youve gone I been lost
without a trace
I dream at night I can only see your
face
I look around but its you I cant
replace
I feel so cold and I long for your
embrace
I keep crying baby, baby, please...

Oh, cant you see
You belong to me
How my poor heart aches
With every breath you take

Every move you make
Every vow you break
Every smile you fake
Every claim you stake
Ill be watching you

Every move you make
Every step you take
Ill be watching you

Ill be watching you
Ill be watching you
Ill be watching you
Ill be watching you...

Hotel California

On a dark desert highway, cool wind in my hair
Warm smell of colitas, rising up through the air
Up ahead in the distance, I saw a shimmering light
My head grew heavy and my sight grew dim
I had to stop for the night
There she stood in the doorway;
I heard the mission bell
And I was thinking to myself,
'this could be heaven or this could be hell'
Then she lit up a candle and she showed me the way
There were voices down the corridor,
I thought I heard them say...

Welcome to the hotel california
Such a lovely place
Such a lovely face
Plenty of room at the hotel california
Any time of year, you can find it here

Her mind is tiffany-twisted, she got the mercedes bends
She got a lot of pretty, pretty boys, that she calls friends
How they dance in the courtyard, sweet summer sweat.
Some dance to remember, some dance to forget

So I called up the captain,
'please bring me my wine'
He said, 'we haven't had that spirit here since nineteen sixty nine'
And still those voices are calling from far away,
Wake you up in the middle of the night
Just to hear them say...

Welcome to the hotel california
Such a lovely place

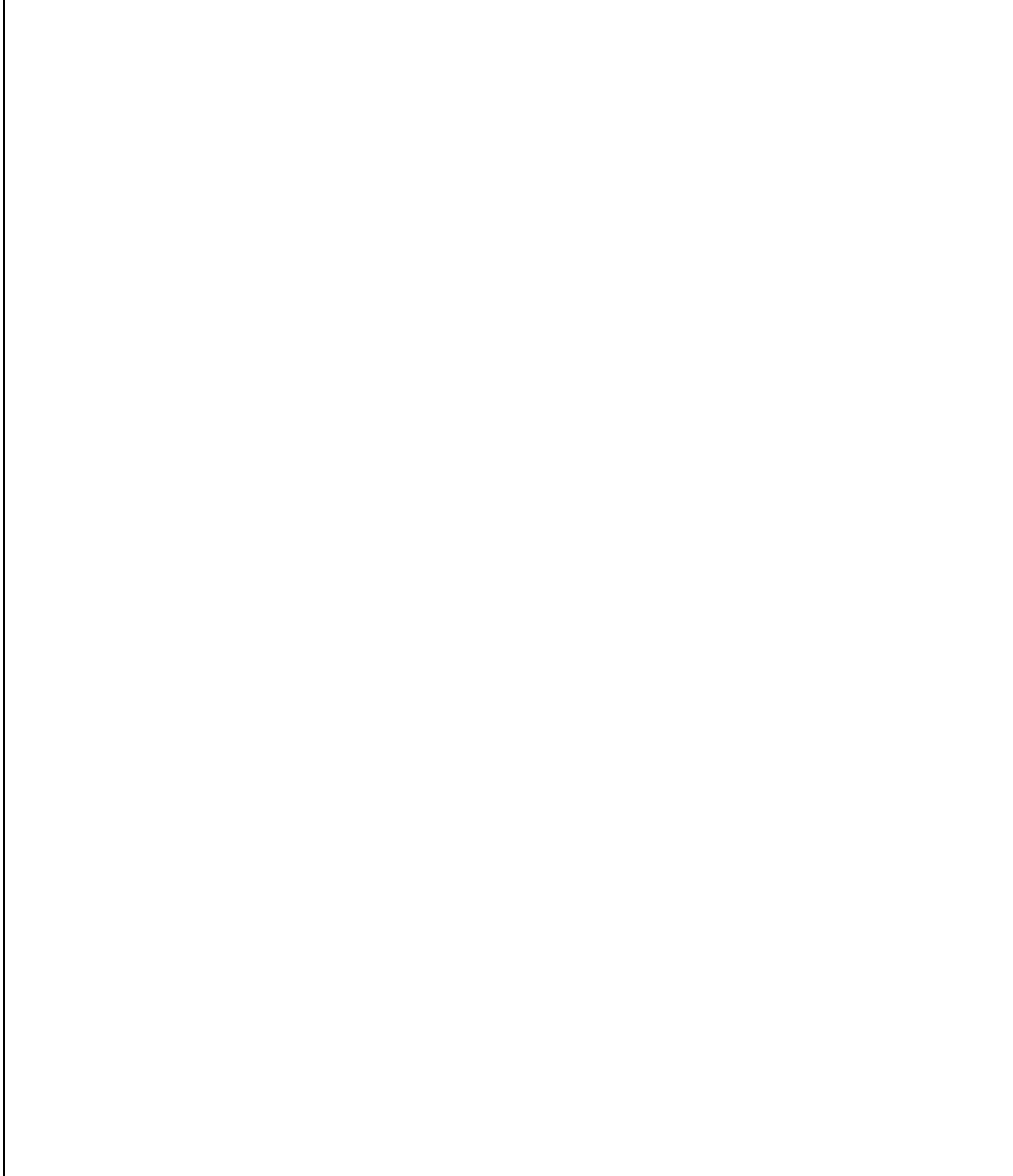
Such a lovely face
They livin' it up at the hotel california
What a nice surprise, bring your alibis

Mirrors on the ceiling,
The pink champagne on ice
And she said 'we are all just prisoners here, of our own device'
And in the master's chambers,
They gathered for the feast
They stab it with their steely knives,
But they just can't kill the beast

Last thing I remember, I was
Running for the door
I had to find the passage back
To the place I was before
'relax,' said the night man,
We are programmed to receive.
You can checkout any time you like,
But you can never leave!

FITXA 1

1. Saps quins són els instruments que acostumen a formar un grup de rock. Dibuixa'ls i classifica'ls segons la família a la qual pertanyen.

A large empty rectangular box with a thin black border, intended for the student to draw and classify the instruments of a rock band.

FITXA 2

Sabries dir el nom dels grups o cantants que apareixen a continuació?

2. Tria un conjunt de música actual que t'agradi i omple la següent fitxa:

(foto del grup)

-Nom dels components: _____

-Any de formació: _____

-Èxits més importants: _____

_____

-Altres dades importants: _____

_____

_____